

СХВАЛЕНО:

педагогічною радою

Кашенецького ліцею

від 30.08.22 № 12

Директор Б.А. Семенюк

ЗАТВЕРДЖУЮ:

директор Сивківського

ЗДО «Малютко»

Г.Л. Вучер

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
СИВКІВСЬКОГО ЗАКЛАДУ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«МАЛЯТКО» НА 2022-2023
НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Зміст

Вступ.

Розділ 1. Проблема та завдання, над яким працюватиме заклад дошкільної освіти у 2022-2023 н.р.

Розділ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти

Розділ 3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти в ЗДО

1. Кадрове забезпечення

2. Середовище ЗДО

Розділ 4. Наступність ЗДО та ліцею.

Розділ 5. Планування освітньої діяльності ЗДО у 2022-2023 навчальному році

1. Навчальне навантаження

2. Форма планування роботи з дітьми

3. Планування роботи з батьками

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу

1. Гурткова робота

2. Використання інноваційних методик та технологій

Розділ 7. Якість наданих освітніх послуг

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Вступ

Освітня діяльність у закладі дошкільної освіти «Малятко» Білогірської селищної ради у 2022/2023 навчальному році буде організована відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про дошкільну освіту»;
- Базового компонента дошкільної освіти в Україні;
- Постанова від 27.01.2021 р. № 86 Про внесення змін до «Положення про дошкільний навчальний заклад», затверджене постановою КМУ від 12.03.2003 р. № 305.
- Статуту закладу;
- Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016р.№234);
- Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності, затвердженого наказом МОН України від 20.04.2015 р.№446;
- Листа МОН від 03.07.2009 р. №1/9-455 «Планування роботи в дошкільних навчальних закладах»;
- Листа МОН від 27.09.2010 р. №1/9-666 «Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку»;
- Листа МОН "Про систему роботи з дітьми, які не відвідують дошкільні навчальні заклади" від 04.10.2007 р. №1/9-583;
- Листа МОН від 19.08.2011р.№1/9-635 «Щодо організації та проведення «Тижня безпеки дитини в дошкільних навчальних закладах»;

- Інструкції з організації харчування дітей у ДНЗ від 17.04.06 р. №298/227 зі змінами від 26.02.13р.№202/165;
- Інструктивно-методичних рекомендацій «Організація роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» (Додаток до листа МОН від 14.02. 2019 №1/11-1491);
- Інструктивно-методичного листа МОН «Про організацію роботи з дітьми 5-річного віку» №1/9-664 від 27.09.10р.;
- Наказу МОН від 19.12.2017 № 1633 «Про затвердження Примірного переліку ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти»;
- Наказу МОН від 30.11.2020р. № 01-11/71 «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти»
- Лист МОН від 16.03.2021р № 1/9-148 «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти»
- Лист МОН від 09.08.2021 № 1/9-404 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2021/2022 навчальному році»
- Лист МОН від 07.07.2021р. №1/9-347/26-04/19995/2-21 «Щодо окремих питань організації харчування у 2021-2022 роках у закладах дошкільної, загальної середньої освіти»
- Лист МОН від 04.11.2010 N 1055 «Про затвердження Типових штатних нормативів дошкільних навчальних закладів { Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки N 544 (від 20.05.2016)
- Наказ МОН від 06.10.2010 №930 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників» { Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 1473 від 20.12.2011р.Наказом Міністерства освіти і науки N 1135 від 08.08.2013 }
- Інших чинних нормативно правових документів в сфері дошкільної освіти .

Освітня програма окреслює підходи до планування і організації закладом освіти комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- Загальний обсяг навантаження та очікувальні результати навчання (набуття компетентностей);
- Перелік, зміст, тривалість, і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- Форми організації освітнього процесу;
- Внутрішню систему забезпечення якості освіти;

Зміст освітньої програми передбачає:

- Формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- Розвиток позитивно-ціннісного ставлення до довкілля
- Утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- Розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета та завдання освітньої програми:

- Забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесів в ЗДО;
- Створення комфортних умов для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- Забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- Створення в групі атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- Турбота про своє здоров'я емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;

- Максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу
- Єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- Забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою;
- Організація психолого-педагогічної підтримки дітей і відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями;
- Забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони та зміцнення здоров'я дітей;
- Підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Навчальний рік у закладі починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року, літній оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня. У період канікул з дітьми проводиться фізкультурно-оздоровча і художньо-продуктивна діяльність.

У дошкільному навчальному закладі встановлено 5-денний навчальний тиждень. Заклад працює з 08.00 до 17.00.

Розділ 1. Проблема та завдання, над яким працюватиме дошкільний навчальний заклад у 2022-2023 н.р.

Організація освітнього процесу в ЗДО у 2022-2023 навчальному році буде здійснюватися за фізкультурно-оздоровчим пріоритетним напрямом та буде спрямована на реалізацію таких завдань:

- **Завдання на 2022-2023 навчальний рік**
- 1. Сприяти збереженню та зміцненню психічного та фізичного здоров'я дітей через валеологічну освіту;
- 2. Поглибити роботу з патріотичного виховання дітей через українську народну гру;
- 3. Розвивати мовленнєву компетентність у здобувачів дошкільної освіти засобами художньої літератури.

Шляхи реалізації завдань:

- Використання інноваційних технологій;
- Взаємодія з батьками;
- Особистісно-орієнтований підхід до кожного вихованця;
- Забезпечення наступності дошкільної та початкової ланок освіти;
- Здійснення моніторингу якості надання освітніх послуг.

На літній період 2023р.

Мета: оздоровлення дитячого організму та забезпечення позитивного емоційного стану дітей в літній період зусиллями працівників ЗДО і батьків вихованців

Завдання:

- Охопити системним оздоровленням дітей дошкільного закладу шляхом використання різноманітних засобів та форм загартування.
- Продовжувати здійснювати соціальний розвиток дітей засобами ігрової діяльності.
- Продовжувати організовувати самостійну художню діяльність дітей як засіб розвитку творчих здібностей.

Шляхи реалізації завдань:

- оптимізації рухового режиму;
- розширення та поповнення розвивального середовища ЗДО відповідно до вимог безпеки;
- використання ігор з піском та водою;
- самостійна ігрова та художня діяльність дітей;
- просвіта батьків з питань оздоровлення і розвитку дітей.

Педагоги ЗДО забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через

- розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві. соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.
- забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.
- Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві

Розділ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян.

Здобувачі освіти мають право на:

- розвиток, навчання та виховання;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів розвитку;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;

- безпечні та нешкідливі умови перебування в закладі;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів розвитку, передбачених стандартом освіти - Базовим компонентом дошкільної освіти України;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку.

Розділ 3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти в ЗДО

1. Кадрове забезпечення

Керуючись Законом України «Про дошкільну освіту», працівники ЗДО «Малютко» мають відповідну неповну вищу педагогічну освіту. Заклад дошкільної освіти повністю укомплектований педагогічними кадрами та обслуговуючим персоналом.

Підбір і розстановка педагогічних кадрів має велике значення як у роботі з дітьми так і в роботі колективу в цілому. В цілому робота колективу ЗДО відмічається стабільністю та позитивною результативністю.

Виходячи з підбору кадрів, можна зробити висновок, що виховати творчу дитину може виховати лише творчий педагог.

2. Середовище ЗДО

Потужним чинником дитячого розвитку є соціокультурне оточення. Кожна дитина у своєму розвитку зазнає безсумнівний вплив сім'ї, її побуту, культурних уподобань, форми зайнятості старших і змісту сімейних дозвіль.

В ЗДО велика увага звертається на організацію роботи з батьками вихованців у розрізі вивчення їх культурних вподобань, залучення до спільного дозвілля з дітьми в ЗДО, надання практичних порад щодо розвитку та виховання дітей тощо.

Педагог, який працює з дітьми, розмовляє українською мовою, володіє знаннями про культурну ауру рідного краю, що дає свій відбиток на спілкування з дітьми, організацію освітньої діяльності.

Предметно-розвивальне середовище в ЗДО відповідає вимогам. Створення сприятливого для розвитку оточення в закладі включає в себе розумну і красиву організацію простору і його елементів: дитячі іграшки, дитячі меблі, дитячі книжки, дитячі малюнки тощо. Дітям доступні всі функціональні елементи простору закладу, що спонукає їх до активної предметно-практичної діяльності, прояву творчості, креативності. В груповій кімнаті простір поділено на окремі осередки, які пов'язані між собою.

Наповнення осередків перед початком навчального року змінено згідно з віковими особливостями дітей. Пов'язано це з тим, що матеріали, складність та доступність їх утримання повинні відповідати сьогодинішнім закономірностям та особливостям розвитку дітей даного конкретного віку і враховувати ті особливості зон розвитку, які характерні знову ж таки сьогодні кожній окремій дитині.

Створюючи розвивальний простір у дошкільному закладі, дотримуємось Інструктивно-методичних рекомендацій МОН України від 02.07.2019 №1/9-419 «Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році», зокрема таких, як: безпечність, урахування закономірностей розвитку дітей, раціональність, динамічність, активність, комфортність кожної дитини, позитивне емоційне навантаження.

Однією з основних умов створення в дошкільних навчальних закладах розвивального довкілля для дітей дошкільного віку є опора на особистісно орієнтовану модель взаємодії між педагогом і дітьми. Це означає, що пріоритетною метою виховання є формування гармонійної та всебічно розвиненої особистості. Завдання педагога полягає у забезпеченні інтересів

дитини у задоволенні її природних нахилів і потреб. У своїй діяльності педагог керується положенням: «Не поруч, не над, а разом».

Розвивальне середовище – це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в дошкільному закладі повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку.

Розвивальне середовище – комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, естетичних умов, що забезпечують організацію життя дітей у дошкільному закладі.

Обов'язковою умовою забезпечення ефективного розвитку дитини є створення розвивального середовища в єдності всіх його складників, а саме: природного; предметно-ігрового; соціального; власного «Я» дитини, тобто організоване відповідно до програми розвитку дитини дошкільного віку.

Природне розвивальне середовище сприяє виникненню у дошкільника інтересу та елементарних уявлень про об'єкти, явища природи, розкриває причинно-наслідкові зв'язки та взаємозалежність природного довкілля і людини як його частини, формує природодоцільну поведінку малюків.

Для створення оптимального розвивального простору підібрано різне обладнання (ігрове, навчальне, спортивне тощо). Розвивальний простір створюється не для зручності педагога, а для того, щоб дитина могла вільно, відповідно до своїх смаків і настрою, обирати той чи інший осередок.

Для кожного вікового періоду предметно-ігрове середовище особливе.

Розділ 4. Наступність ЗДО та філією Кащенецької гімназії(Сивківська початкова школа).

Наступність між дошкільною та початковою освітою – це забезпечення неперервності здобуття дитиною освіти. Наступність в освіті необхідна для створення єдиного освітнього процесу, що логічно продовжується від дитячого садка до школи. Цей процес допомагає досягти цілісного розвитку особистості.

Під час навчання у дітей формуються базові компетентності – вміння, знання та навички, які необхідні для подальшого навчання та життя загалом.

Володіння українською мовою, математичні навички, знання в галузі природничих наук, техніки або культури – цьому дитина навчається в молодшій школі завдяки тим компетентностям, що сформувались у неї в дошкільному закладі.

У дошкільному віці діти починають розвивати, зокрема допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, навички комунікації. Початкова освіта базується на цих навичках і поглиблює їх.

Перехід між дитячим садком і школою має бути поступовим, оскільки діти мають пройти період адаптації. Адаптація дитини буде значно легшою, якщо у перші роки навчання в школі будуть продовжувати та підіймати на інший рівень ту діяльність, яка була в дитячому садку. Наступність в освіті означає збереження основних видів діяльності дітей дошкільного віку в початковій школі, зокрема:

- спілкування;
- ігри;
- рухова активність;
- пізнавальна діяльність;
- засвоєння господарсько-побутових навичок;
- ліплення, малювання, аплікація, конструювання, слухання музики, спів, хореографія, театральна діяльність.

Між гімназією та ЗДО укладено угоди про співпрацю та складено плани наступності на навчальний рік, які схвалено педагогічною радою закладу.

Розділ 5. Планування освітньої діяльності ЗДО у 2022-2023 навчальному році

1. Навчальне навантаження

При визначенні навчального навантаження в ЗДО було враховано Наказ МОН України «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» від 20.04.2015 № 446. Згідно з цим нормативним документом було складено перелік форм роботи з дітьми, що не виходить за визначені ним межі навчального навантаження.

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності: ігровій; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та ін.

Робочий навчальний план

на 2022-2023 навчальний рік

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень	
	3-4 – й рік життя	5-6 (7) – й рік життя
Ознайомлення із соціумом	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	2
Художньо-продуктивна діяльність* (музична, образотворча, художня)	5	5
Сенсорний розвиток	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	3
Здоров'я та фізичний розвиток**	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	11	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків – дієгурток екологічного напрямку	- - 1	1 - -

Самостійна діяльність дітей у закладі дошкільної освіти носить як індивідуальний, так і груповий (колективний) характер.

Форми організації самостійної діяльності: ігрова, пізнавальна, трудова, художня, рухова, комунікативна, мовленнєва тощо.

У освітньому процесі використовуються різні типи і види занять, а також міні-заняття упродовж дня.

При організації роботи ЗДО всі працівники керуються планом роботи закладу на 2022/2023 навчальний рік, який розглядається на педагогічній раді та схвалюється нею, затверджується керівником закладу.

Форма планування освітньої діяльності - за освітніми лініями (Базовий компонент дошкільної освіти України).

Вихователь планує роботу з дітьми використовуючи 2 види планів: перспективний та календарний, та планує роботу з дітьми враховуючи їх вікові особливості та завдання програм.

Перспективний план розробляється на 2 тижні/ 1 місяць наперед. В ньому зазначається:

- тема блоку та теми тижнів;
- мета освітньої діяльності за темою блоку (на місяць);
- комплекси вправ ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну;
- орієнтовний розподіл занять на тиждень;
- робота з батьками на місяць;
- потижневий розподіл форм та методів роботи з дітьми за освітніми лініями (при плануванні визначаються теми днів згідно з темою тижня);

Календарні плани складаються вихователем на відповідний день. У цих планах зазначаються:

- тема блоку/тижня/дня;
- дата;
- I чи II половина дня;
- форми та методи роботи визначені перспективним планом роботи у поширеному вигляді в порядку проведення;

- освітня лінія .

2. Планування роботи з батьками(додатки)

Протягом 2022-2023 н.р. в закладі діє перспективний план роботи з батьками, для батьків вихованців. План розглядається на педагогічній раді як додаток до річного плану та схвалюється до використання. Щомісяця у перспективному плані роботи з дітьми вихователь зазначає форми роботи з батьками на вказаний місяць відповідно до складаного плану на рік у відповідній графі.

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ЗДО визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Тривалість занять становить:

- у I молодшій групі – не більше 10 хвилин;
- у II молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

- Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 р.№446»Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину в дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності» Кількість занять інваріативної складової відповідає вимогам наказу.
- Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в закладах дошкільної освіти у 2022-2023 навчальному році.

У ЗДО планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і

науки України для використання в дошкільних навчальних закладах у 2022/2023 навчальному році.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох тижнів. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає та уточнює вихователь самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;

За окремим планом педагог здійснює індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;

— оздоровчих заходів.

Робота з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми (віком від 3 до 5 років) проводиться підгрупами та індивідуально за річним планом роботи.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Комплексні програми:

1. *«Оберіг»*, програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років (наук. кер. Богуш А. М.);
2. *«Українське дошкілля»*, програма розвитку дитини дошкільного віку (авт. – Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. та ін.) ;
3. *«Впевнений старт»*, програма розвитку дітей старшого дошкільного віку (авт. кол. – Андрієтті О. О., Голубович О. П. та ін.)

Парціальні програми:

1. *«Україна – моя Батьківщина»*, програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку (авт. – Кичата І. І., Каплуновська О. М., Палець Ю.М.; за наукового редагування Рейпольської О. Д.);
2. *«Про себе треба знати, про себе треба дбати»*, програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей віком від 3 до 6 років (авт. – Лохвицька Л. В.);
3. *«Казкова фізкультура»*, програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку (авт. – Єфименко М. М.);